

Мукачівський державний університет
Кафедра англійської мови, літератури з методиками навчання

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

**Методичні вказівки до проведення практичних
занять
для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

**Мукачево
2025**

Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачівського державного університету протокол №2 від 24 вересня 2025 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, протокол №1 від «26» серпня 2025 р.

Укладач

Розман І.І. – д.пед.н., професор, професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання

Рецензент

Швардак М.В. – д.пед.н., професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту

О72

Основи наукових досліджень та академічного письма: методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) // Укладач: проф. І.І. Розман. – Мукачево: МДУ, 2025. 29 с. (1, 35 др.арк).

Методичне видання містить вступ, методичні вказівки з підготовки практичних занять, критерії до оцінювання практичних робіт, теми практичних занять та питання для підсумкового контролю, завдання для індивідуальної роботи. Для кожної практичної роботи визначена мета заняття. Запропоновано дидактичний матеріал, рекомендовану літературу, терміни та поняття до теми практичного заняття, завдання для самостійної роботи з переліку питань для обговорення та тематика реферативних повідомлень.

Призначене для педагогічних закладів вищої освіти, викладачів, здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	7
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	7
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1.....	9
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2.....	10
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3.....	11
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4.....	12
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5.....	13
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6.....	14
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7.....	15
КРИТЕРІЇ ДО ОЦІНЮВАННЯ УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ, ВИКОНАННЯ ТВОРЧИХ, ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВИХ ТА ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ.....	16
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	17
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ.....	24
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	24
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	26

ПЕРЕДМОВА

Розбудова суверенної української держави, реалізація національної програми «Освіта. Україна XXI століття» і викладання дисципліни «Основи наукових досліджень та академічного письма» потребують нового визначення мети, завдань, змісту навчання та виховання учительських кадрів, роль яких у розв'язанні цих проблем вирішальна.

Дисципліна «Основи наукових досліджень та академічного письма» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з циклу професійної підготовки для спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література. Це обумовлено тим, що глибоке розуміння суті наукових явищ, інноваційне розв'язання професійних ситуацій неможливе без оволодіння методами наукового пізнання, ознайомлення майбутніх фахівців із логікою дослідницького процесу.

Мета практичних завдань полягає у формуванні в здобувачів навичок планування, організації та виконання наукового дослідження; засвоєнні структури наукової роботи та змістовного наповнення її складників; оволодінні методами пошуку, відбору та критичного аналізу наукової інформації; розвитку умінь статистичної обробки та інтерпретації результатів досліджень; виробленні практичних навичок оформлення академічних текстів відповідно до вимог академічної доброчесності; засвоєнні правил коректного цитування та уникнення плагіату; набутті досвіду у створенні бібліографії, конспектів, наукових статей і курсових робіт; формуванні культури академічного письма як необхідної складової професійної діяльності майбутнього фахівця.

Основні завдання:

- оволодіння майбутніми фахівцями методами та прийомами організації наукового пошуку;
- ознайомлення здобувачів з основними положеннями науки, закономірностями організації, постановки, проведення і узагальнення результатів наукового дослідження;
- формування готовності до науково-пошукової діяльності, здатності створювати різні академічні тексти.

В результаті вивчення даного курсу здобувач вищої освіти формує компетентності:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ЗК4 – Здатність працювати в команді.

ЗК5 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6 – Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК2 – Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК3 – Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК8 – Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (іноземною мовою, державною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів (вихованців) у процесі говоріння й підготовки творчих робіт в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК11 – Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК14 – Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, вихованці, учителі, батьки та ін.) в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК16 – Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

Практичні результати навчання

ПРН2 – Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН6 – Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвіди (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН7 – Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН8 – Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН9 – Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН13 – Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та англійською мовою.

ПРН15 – Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН16 – Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів (вихованців) з англійської мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів (вихованців), підготовки до майбутньої професії.

ПРН18 – Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН19 – Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН22 – Здатний учитися впродовж життя і самостійно підвищувати власний освітній рівень набутий у процесі здобуття кваліфікації.

ПРН24 – Ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

ПРН25 – Забезпечувати охорону життя й здоров'я учнів (вихованців) в освітньому процесі та позаурочній діяльності в початковій, базовій та старшій профільній школах.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ **з підготовки до практичних занять** **з курсу «Основи наукових досліджень та академічного письма»**

1. При підготовці до практичних занять здобувачам рекомендується ознайомитися з лекційним матеріалом та рекомендованою літературою.

2. Успішне вивчення курсу «Основи наукових досліджень та академічного письма» ґрунтується на щоденній систематичній роботі і виконанні практичних завдань як під керівництвом викладача в аудиторії, так і самостійно. Підготовка до практичних занять передбачає регулярне опрацювання студентами рекомендованих матеріалів та використання навчальної (теоретичної) і наукової літератури, лексикографічних та енциклопедичних джерел, вказаних в програмі курсу. Робота з такими матеріалами та джерелами готує здобувачів до виконання рейтингових і підсумкових тестових завдань, допомагає набути необхідні навички та вміння, сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу.

3. Здобувачу освіти необхідно добре вивчати лекційний матеріал і опрацьовувати рекомендовані літературні джерела.

4. Заняття з курсу «Основи наукових досліджень та академічного письма» носять інтерактивний характер і забезпечують активну участь кожного студента в обговоренні поставлених проблем в рамках досліджуваних тем, а також взаємодію.

5. Введення рейтингової системи дозволяє викладачеві більш об'єктивно оцінювати знання та вміння студента, а студентів більш самокритично оцінювати рівень своїх знань, що дозволяє йому аналізувати свою роботу, ставити конкретне завдання і вирішувати його.

Тематика семінарських (практичних) занять

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин денна форма
----------	------------------------	--------------------------------------

1	Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників Питання для обговорення: 1. Вибір теми наукового дослідження. 2. Літературна форма представлення наукового дослідження. 3. Загальна структура та змістовне наповнення змісту та вступу наукового дослідження. 4. Змістовне наповнення основної частини наукового дослідження Змістовне наповнення висновків наукового дослідження. Список рекомендованої літератури: 4-9, 42	2
2	Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень. Питання для обговорення: 1. Метод статистичних групувань. 2. Індексний метод в наукових дослідженнях. 3. Динамічні ряди та їх застосування в аналізі і прогнозуванні явищ та процесів. 4. Використання кореляційних моделей в наукових дослідженнях. Список рекомендованої літератури: 9-11, 42	2
3	Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми. Питання для обговорення: 1. Поняття наукового дослідження: основні ознаки, рівні та класифікація. Логіка процесу наукового дослідження. 2. Поняття, функції та структура програми дослідження. 3. Концепція наукового дослідження. 4. Вибір теми дослідження. 5. Проблема в науці. 6. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Книга і документ як об'єкт дослідження. 7. Робоча гіпотеза дослідження. Список рекомендованої літератури: 1-7, 41	2
4	Методика пошуку наукової інформації для підготовки академічного тексту. Питання для обговорення: 1. Основи підготовки й написання наукового тексту. 2. Задум (на основі критичного опрацювання наявної літератури) – бачення проблеми (= майбутній об'єкт дослідження) – пропозиція вирішення проблеми (гіпотеза) – означення предмету й інструментарію (методології) дослідження – розробка аргументації (на основі критичного опрацювання джерел) – побудова тексту. 3. Вимоги оригінальності, чіткості, новизни. 4. Структурно-композиційна організація академічного тексту: вступ – основний текст = виклад аргументації із належним використанням оригінальних текстів і джерел – висновки. Список рекомендованої літератури: 4-7; 18-20	2
5	Графічні засоби оформлення конспекту. Питання для обговорення: 1. Анотування наукового джерела. 2. Елементи анотації. 3. Ключові слова для анотації.	2

	4. Види анотацій. 5. Мовні стандарти для складання анотації. 6. Реферування наукового джерела. 7. Класифікація рефератів. 8. Вимоги до тексту реферату. 9. Основні способи реферативного викладу тексту. Список рекомендованої літератури: 3-6, 40	
6	Плагіат. Питання для обговорення: Протидія плагіату. Поняття плагіату в Україні та світі. Види плагіату. Протидія плагіату. Законодавчий аспект щодо плагіату. Програм, які спрямовані на виявлення плагіату Список рекомендованої літератури: 44-46	2
7	Особливості підготовки й оформлення науково-дослідної(курсової) роботи. Питання для обговорення: 1. Форми наукової комунікації. 2. Курсова робота, мета і значення у навчальній діяльності та науково-дослідній роботі студента. 3. Етапи написання курсової роботи 4. Основні вимоги до написання та оформлення КР. 5. Особливості презентації результатів наукової роботи. 6. Форми наукових заходів. Наукова доповідь. 7. Наукове повідомлення, його специфіка. 8. Основні вимоги до структури доповіді під час захисту курсової роботи Список рекомендованої літератури: 9-12, 40	2
	Разом за семестр	14

ПРАКТИЧНА РОБОТА 1

Тема. *Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників*

Мета: ознайомити здобувачів зі структурою наукової роботи, навчити визначати зміст і функції її основних частин.

Дидактичний матеріал: зразки курсових, дипломних і наукових статей; методичні рекомендації.

Питання для обговорення:

1. Вибір теми наукового дослідження.
2. Літературна форма представлення наукового дослідження.
3. Загальна структура та змістовне наповнення змісту та вступу наукового дослідження.
4. Змістовне наповнення основної частини наукового дослідження Змістовне наповнення висновків наукового дослідження.

Список рекомендованої літератури: 4-9, 42

Терміни і поняття: об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, актуальність, наукова новизна.

Практичні завдання:

1. Визначити складники наукової роботи за поданим зразком.
2. Скласти схему структури дослідження.
3. Проаналізувати приклад курсової роботи/статті та визначити її основні структурні елементи.
4. Скласти план майбутнього дослідження з обґрунтуванням кожного етапу.
5. Написати вступ до наукової роботи з постановкою проблеми та визначенням актуальності.
6. Сформулювати 2-3 гіпотези дослідження з урахуванням теми.
7. Розробити висновки на основі умовних результатів, дотримуючись правил наукового стилю.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати структуру однієї наукової статті у фаховому журналі.
2. Визначити мету і завдання в обраній дисертації.
3. Скласти схему логіки наукового дослідження.
4. Порівняти вступи двох наукових робіт різних рівнів (курсова, дипломна).
5. Скласти приклад актуальності дослідження за обраною темою.
6. Визначити відмінності між «об'єктом» і «предметом» дослідження.
7. Підготувати короткий план наукового дослідження з власної спеціальності.

Теми для рефератів

1. Мета і завдання наукового дослідження.
2. Роль гіпотези у науковій роботі.
3. Актуальність як характеристика дослідження.
4. Об'єкт і предмет дослідження: відмінності й взаємозв'язок.
5. Наукова новизна як обов'язковий критерій наукової роботи.
6. Структура курсової роботи: традиції та інновації.
7. Порівняння структури наукової статті та дипломної роботи.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 2

Тема. Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень

Мета: сформувати у здобувачів уявлення про методи статистичного аналізу та їх застосування у науковій роботі

Дидактичний матеріал: таблиці, діаграми, приклади статистичних розрахунків.

Питання для обговорення:

5. Метод статистичних групувань.
6. Індексний метод в наукових дослідженнях.
7. Динамічні ряди та їх застосування в аналізі і прогнозуванні явищ та процесів.
8. Використання кореляційних моделей в наукових дослідженнях.

Список рекомендованої літератури: 9-11, 42

Терміни і поняття: статистика, вибірка, середнє значення, похибка, кореляція.

Практичні завдання:

1. Побудувати таблицю за результатами умовного експерименту.
2. Розрахувати середнє значення вибірки.
3. Виконати аналіз невеликої вибірки даних (наданих викладачем або взятих зі статистичних сайтів).
4. Побудувати таблицю частот розподілу даних та визначити середнє значення.
5. Обчислити відсоткове співвідношення показників і представити їх у діаграмі.
6. Порівняти два набори даних та зробити висновок про відмінності.
7. Написати короткий аналітичний абзац із використанням отриманих статистичних результатів.

Завдання для самостійної роботи

1. Побудувати таблицю за результатами умовного експерименту.
2. Розрахувати середнє значення вибірки.
3. Підготувати приклад використання діаграми для наукових даних.
4. Ознайомитися з програмами для статистичної обробки (SPSS, ExBel).
5. Проаналізувати приклади статистичних графіків у науковій статті.
6. Визначити можливі похибки при зборі даних.
7. Зробити короткий висновок за статистичною таблицею.

Теми для рефератів

1. Значення статистики у наукових дослідженнях.
2. Методи обробки кількісних даних.
3. Статистична вибірка: види і особливості.
4. Графічні методи представлення даних.
5. Роль кореляційного аналізу у науці.
6. Математичні методи в гуманітарних науках.
7. Похибки у статистичній обробці результатів.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 3

Тема. *Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми*

Мета: ознайомити здобувачів з етапами наукового пошуку та логікою розв'язання проблем.

Дидактичний матеріал: приклади формулювання наукових проблем, методичні рекомендації.

Питання для обговорення:

8. Поняття наукового дослідження: основні ознаки, рівні та класифікація. Логіка процесу наукового дослідження.
9. Поняття, функції та структура програми дослідження.
10. Концепція наукового дослідження.
11. Вибір теми дослідження.
12. Проблема в науці.

13. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Книга і документ як об'єкт дослідження.
14. Робоча гіпотеза дослідження.

Список рекомендованої літератури: 1-7, 41

Терміни і поняття: наукова проблема, актуальність, методологія, дослідницьке питання.

Практичні завдання:

1. Сформулювати дослідницьке питання до обраної теми.
2. Скласти план розв'язання наукової проблеми.
3. Проаналізувати текст наукової статті та визначити основну проблему.
4. Скласти дерево проблеми: проблема → підпроблеми → можливі шляхи вирішення.
5. Запропонувати власну тему дослідження, описати наукову проблему та метод її вирішення.
6. Визначити об'єкт і предмет дослідження для обраної теми.
7. Написати обґрунтування актуальності обраної проблеми.

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти приклад постановки наукової проблеми.
2. Сформулювати дослідницьке питання.
3. Визначити методи для вирішення проблеми.
4. Проаналізувати приклад наукової статті з позиції «проблема – рішення».
5. Порівняти дві наукові проблеми з різних галузей.
6. Визначити, які труднощі можуть виникнути при розв'язанні проблеми.
7. Написати короткий план дослідження, спрямованого на вирішення проблеми.

Теми для рефератів

1. Наукова проблема як рушій наукового прогресу.
2. Види наукових проблем.
3. Дослідницьке питання та його функції.
4. Логіка розв'язання наукової проблеми.
5. Проблема та гіпотеза у науковому дослідженні.
6. Вплив проблемного підходу на розвиток науки.
7. Приклади успішного розв'язання наукових проблем.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 4

Тема: *Методика пошуку наукової інформації для підготовки академічного тексту*

Мета: навчити здобувачів ефективно користуватися науковими ресурсами та базами даних.

Дидактичний матеріал: онлайн-бібліотеки, Google SBholar, SBopus, WeB) of SBienBe.

Питання для обговорення:

5. Основи підготовки й написання наукового тексту.
6. Задум (на основі критичного опрацювання наявної літератури) – бачення проблеми (= майбутній об'єкт дослідження) – пропозиція вирішення проблеми (гіпотеза) – означення предмету й інструментарію (методології) дослідження – розробка аргументації (на основі критичного опрацювання джерел) – побудова тексту.
7. Вимоги оригінальності, чіткості, новизни.

8. Структурно-композиційна організація академічного тексту: вступ – основний текст = виклад аргументації із належним використанням оригінальних текстів і джерел – висновки.

Список рекомендованої літератури: 4-7; 18-20

Терміни і поняття: джерельна база, бібліографія, ключові слова, цитування.

Практичні завдання:

1. Скласти список літератури за обраною темою.
2. Визначити ключові слова для пошуку статей.
3. Здійснити пошук 3 наукових статей за заданою темою в Google Scholar / електронних бібліотеках.
4. Скласти бібліографічний список знайдених джерел у правильному форматі.
5. Виконати анотацію однієї обраної статті.
6. Порівняти два джерела за ступенем наукової цінності та достовірності.
7. Скласти план майбутнього академічного тексту, використовуючи знайдені джерела.

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти алгоритм пошуку наукової інформації.
2. Розробити пошукові запити: сформулюйте щонайменше 5 різних варіантів ключових слів та фраз для однієї дослідницької теми.
3. Оцінити достовірність джерела: оберіть два джерела (наукову статтю та інтернет-блог). Порівняйте їх за критеріями: авторство, рецензування, стиль викладу, посилання на інші дослідження.
4. Створити бібліографічний список: зберіть не менше 5 джерел.
5. Практика з реферативними виданнями: знайдіть та законспектуйте короткий виклад (реферат) однієї статті з наукового журналу.
6. Використання електронних каталогів бібліотек: знайдіть щонайменше 3 друковані чи електронні книги у бібліотечному каталозі за ключовими словами вашої теми.
7. Анотація джерела: складіть анотацію (5–7 речень) до обраної наукової статті, вказавши її основну ідею, мету та результати.

Теми для рефератів

1. Роль наукової інформації у формуванні академічного тексту.
2. Методи ефективного пошуку наукових джерел у бібліотечних каталогах та електронних базах даних.
3. Критерії відбору наукової інформації: надійність, актуальність, новизна.
4. Робота з ключовими словами та пошуковими запитами: стратегія та практика.
5. Методика критичного аналізу наукових джерел при підготовці академічного тексту.
6. Оформлення бібліографічного списку: міжнародні та національні стандарти.
7. Проблеми та помилки у пошуку наукової інформації: як їх уникнути.
8. Наукова етика та академічна доброчесність при використанні джерел.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 5

Тема. *Графічні засоби оформлення конспекту*

Мета. Розвинути навички використання графічних форм подання інформації (схеми, діаграми, таблиці).

Дидактичний матеріал: зразки інтелект-карт, схем, таблиць.

Питання для обговорення:

1. Значення графічних засобів у процесі конспектування.
2. Використання шрифтів і виділень.
3. Схеми та таблиці як спосіб упорядкування інформації.
4. Графіки, діаграми та інфографіка.
5. Опорні сигнали та символи графічних засобів.

Список рекомендованої літератури: 3-6, 40

Терміни і поняття: схема, діаграма, таблиця, інтелект-карта.

Практичні завдання:

1. Створити схему до обраного розділу курсу.
2. Побудувати таблицю для узагальнення понять.
3. Скласти конспект лекції у вигляді схеми або таблиці.
4. Виконати інфографіку (наприклад, у Banva/PowerPoint) для пояснення наукового поняття.
5. Побудувати логічну діаграму, що відображає етапи наукового дослідження.
6. Перетворити текстовий конспект на ментальну карту (mind map).
7. Представити короткий зміст статті за допомогою схеми (стрілки, блоки, ключові слова).

Завдання для самостійної роботи

1. Виконати конспект лекції з використанням таблиці.
2. Створити схему «ключові поняття теми».
3. Побудувати інтелект-карту.
4. Скласти таблицю «порівняння понять».
5. Оформити конспект у вигляді діаграми.
6. Проаналізувати переваги графічних методів конспектування.
7. Підготувати приклад схеми для пояснення теми.

Теми для рефератів

1. Роль візуалізації в навчанні.
2. Інтелект-карта як засіб систематизації знань.
3. Використання схем і таблиць у науковій діяльності.
4. Графічне конспектування: переваги та недоліки.
5. Діаграми як спосіб наочного представлення знань.
6. Візуальні методи у підготовці до іспиту.
7. Порівняння традиційних і графічних конспектів.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 6

Тема: *Плагіат.*

Мета: ознайомити здобувачів із поняттям академічної доброчесності, навчити виявляти та уникати плагіату.

Дидактичний матеріал: приклади академічних текстів, системи перевірки плагіату.

- **Питання для обговорення:**
- Протидія плагіату.
- Поняття плагіату в Україні та світі.
- Види плагіату.
- Протидія плагіату.
- Законодавчий аспект щодо плагіату.
- Програм, які спрямовані на виявлення плагіату

- **Список рекомендованої літератури: 44-46**

Терміни і поняття: академічна доброчесність, плагіат, самоплагіат, цитування, перефразування.

Практичні завдання:

1. Визначити ознаки плагіату у поданих текстах.
2. Перефразувати абзац із наукової статті з дотриманням правил цитування.
3. Ознайомитися з прикладами академічного плагіату та визначити їхні види.
4. Переписати абзац наукового тексту, уникаючи плагіату (правильний парафраз).
5. Оформити цитату та зробити посилання за правилами АРА/ДСТУ.
6. Виконати завдання на відмінність між цитатою, перефразуванням і компіляцією.
7. Проаналізувати текст з онлайн-сервісу перевірки на плагіат і визначити помилки.

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомитися з політикою університету щодо академічної доброчесності.
2. Зробити конспект про види плагіату.
3. Переписати текст із збереженням змісту, уникаючи плагіату.
4. Виконати завдання на правильне цитування.
5. Перевірити уривок тексту через онлайн-сервіс.
6. Проаналізувати приклади плагіату у студентських роботах.
7. Написати правила уникнення плагіату для власної роботи.

Теми для рефератів

1. Академічна доброчесність як цінність в освіті.
2. Види плагіату.
3. Самоплагіат: поняття та наслідки.
4. Цитування і перефразування як засіб уникнення плагіату.
5. Відповідальність за плагіат у наукових роботах.
6. Технічні засоби перевірки плагіату.
7. Академічна культура як протидія плагіату.

ПРАКТИЧНА робота 7

Тема. *Особливості підготовки й оформлення науково-дослідної (курсової) роботи*

Мета: навчити здобувачів правилам написання та оформлення курсових і науково-дослідних робіт.

Дидактичний матеріал: методичні рекомендації, зразки курсових робіт.

Питання для обговорення:

5. Форми наукової комунікації.
6. Курсова робота, мета і значення у навчальній діяльності та науково-дослідній роботі студента.
7. Етапи написання курсової роботи
8. Основні вимоги до написання та оформлення КР.
9. Особливості презентації результатів наукової роботи.
10. Форми наукових заходів. Наукова доповідь.
11. Наукове повідомлення, його специфіка.
12. Основні вимоги до структури доповіді під час захисту курсової роботи

Список рекомендованої літератури: 9-12, 40

Терміни і поняття: курсова робота, титульний аркуш, бібліографія, додатки.

Практичні завдання:

1. Скласти план курсової роботи з обраної теми.
2. Оформити титульний аркуш та список літератури.
3. Скласти титульну сторінку курсової роботи за вимогами.
4. Оформити зміст курсової з чіткою структурою.
5. Написати фрагмент основної частини з науковими посиланнями.
6. Скласти список літератури (5–7 джерел) у правильному форматі.
7. Перевірити готову роботу за критеріями академічної доброчесності.

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти план курсової роботи з обраної теми.
2. Оформити титульний аркуш за зразком.
3. Створити список літератури за темою.
4. Написати вступ (актуальність, мета, завдання).
5. Підібрати приклади оформлення додатків.
6. Зробити схему «етапи підготовки курсової роботи».
7. Перевірити відповідність оформлення роботи державним стандартам.

Теми для рефератів

1. Етапи підготовки курсової роботи.
2. Вимоги до оформлення науково-дослідних робіт.
3. Значення правильного оформлення для захисту роботи.
4. Роль керівника у підготовці курсової роботи.
5. Типові помилки здобувачів при написанні курсових.
6. Порівняння курсової та дипломної роботи.
7. Академічні стандарти оформлення досліджень у світі.

КРИТЕРІЇ ДО ОЦІНЮВАННЯ УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ, ВИКОНАННЯ ТВОРЧИХ, ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВИХ ТА ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ

Загальними критеріями оцінювання усних відповідей виконання творчих, проблемно-пошукових та дослідницьких завдань є: повнота розкриття питання; самостійність мислення, здатність до творчого пошуку, аналізу, генерування ідей, логіка викладу, культура мовлення; емоційність та переконливість; використання основної та додаткової літератури; уміння робити порівняння та висновки.

Критерії оцінювання здобувача на практичних заняттях:

«Відмінно» - прояв декількох видів активності на занятті: виступ із повідомленням, відповіді на запитання викладача, участь у колективних дискусіях, диспутах та обговоренні матеріалу тощо.

«Добре» - прояв меншої активності на занятті: виступ із повідомленням, відповіді на запитання викладача, слабка участь у колективних дискусіях, диспутах та обговоренні матеріалу з допущенням певних недоліків чи неточностей.

«Задовільно» - прояв одного виду активності на занятті: відповідь на запитання викладача, яка є неповною та не чіткою, участь у колективних дискусіях, диспутах та обговоренні матеріалу є малоактивною, здебільшого ініційована викладачем.

Пасивна присутність на занятті не оцінюється.

Здобувач, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені практичні заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи (в тому числі індивідуальні завдання проблемно-пошукового та дослідницького характеру). Самостійна (індивідуальна) робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Контроль, оцінювання і облік поточної успішності на аудиторних (практичних) заняттях, самостійної (індивідуальної) роботи здійснюється шляхом виставлення в журналі обліку роботи викладача оцінок за чотирибальною (**національною**) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Якщо оцінюється кілька складових, то результатом є **середньоарифметична оцінка**.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Структура наукового дослідження та змістове наповнення його складників

1. Основними складниками наукової роботи є:

- А) Вступ, результати, подяки
- Б) Вступ, основна частина, висновки
- В) Вступ, бібліографія, додатки
- Г) Резюме, список джерел, зміст

2. У вступі наукової роботи визначається:

- А) Детальний опис експерименту
- Б) Повний список використаної літератури

- В) Актуальність, мета, завдання дослідження
- Г) Тільки об'єкт і предмет

3. Об'єкт дослідження – це:

- А) Явище чи процес, що вивчається
- Б) Кінцевий результат
- В) Метод аналізу
- Г) Окреме джерело інформації

4. Предмет дослідження – це:

- А) Загальна сфера вивчення
- Б) Конкретний аспект об'єкта, який вивчається
- В) Наукова гіпотеза
- Г) Методика дослідження

5. Гіпотеза у дослідженні – це:

- А) Остаточний висновок
- Б) Тимчасове припущення, яке перевіряється
- В) Метод збору інформації
- Г) Теоретичний опис джерел

6. Основна частина наукової роботи містить:

- А) Актуальність
- Б) Методи та результати дослідження
- В) Титульну сторінку
- Г) Лише висновки

7. Висновки мають:

- А) Повторювати вступ
- Б) Містити подяки
- В) Узагальнювати результати дослідження
- Г) Бути більшими за основну частину

Тема 2. Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень

8. Для аналізу кількісних даних найчастіше використовують:

- А) Гістограми, середнє значення, відсотки
- Б) Есе та описи
- В) Цитати з джерел
- Г) Графіки емоцій

9. Середнє арифметичне обчислюється як:

- А) Найчастіше значення в наборі
- Б) Сума всіх значень, поділена на їх кількість
- В) Найбільше значення
- Г) Найменше значення

10. Мода – це:

- А) Значення, яке зустрічається найчастіше

- Б) Середнє арифметичне
- В) Діапазон даних
- Г) Стандартне відхилення

11. Який метод використовується для візуалізації статистичних даних?

- А) Розповідь
- Б) Таблиця, діаграма, графік
- В) Есе
- Г) Бібліографія

12. Для порівняння двох наборів даних застосовують:

- А) Діаграму розсіювання
- Б) Бібліографічні описи
- В) Підсумковий абзац
- Г) Тільки текстовий опис

13. Стандартне відхилення показує:

- А) Середню точку
- Б) Розкид даних від середнього значення
- В) Найбільше число
- Г) Довжину вибірки

14. Для оцінки достовірності результатів потрібні:

- А) Випадкові цитати
- Б) Репрезентативна вибірка та статистичний аналіз
- В) Лише діаграми
- Г) Тільки висновки

Тема 3. Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми

15. Наукова проблема – це:

- А) Невідомий факт
- Б) Питання, яке потребує дослідження та вирішення
- В) Резюме дослідження
- Г) Список використаних джерел

16. Об'єкт наукового дослідження – це:

- А) Кінцевий результат
- Б) Загальна сфера вивчення (явище чи процес)
- В) Лише експериментальна частина
- Г) Вибірка даних

17. Предмет дослідження – це:

- А) Конкретний аспект об'єкта
- Б) Метод аналізу
- В) Авторська позиція
- Г) Бібліографія

18. Етап, на якому формулюється гіпотеза:

- А)Збір літератури
- Б)Теоретичний аналіз
- В) Постановка проблеми
- Г) Висновки

19 Мета дослідження – це:

- А)Те, що дослідник хоче отримати в результаті
- Б) Методи збору даних
- В) Список джерел
- Г) Формулювання проблеми

20.Завдання дослідження – це:

- А)Титульна сторінка
- Б) Конкретні кроки для досягнення мети
- В) Перелік використаних методів
- Г) Результати експерименту

21. Розв'язання наукової проблеми передбачає:

- А)Лише пошук цитат
- Б)Використання методів і отримання нових результатів
- В) Підбір заголовків
- Г) Написання лише висновків

***Тема 4. Методика пошуку наукової інформації
для підготовки академічного тексту***

22. Яке джерело є науковим?

- А)Вікіпедія
- Б) Монографія або стаття в рецензованому журналі
- В) Соціальні мережі
- Г) Особистий блог

23. До вторинних джерел належить:

- А)Оригінальне дослідження
- Б) Підручник чи оглядова стаття
- В) Звіт експерименту
- Г) Архівні документи

24.Яка база даних призначена для пошуку наукових статей?

- А)Google Images
- Б) Google Scholar
- В) YouTube
- Г) Facebook

25. Анотація статті містить:

- А)Детальний опис методики
- Б) Короткий зміст дослідження
- В) Повний список джерел
- Г) Висновки інших авторів

26.Бібліографічний опис повинен містити:

- А)Лише прізвище автора
- Б)Автор, назва, місце і рік видання
- В) Тільки рік видання
- Г) Ключові слова

27. До критеріїв оцінки джерела належать:

- А)Актуальність, достовірність, наукова новизна
- Б) Кількість сторінок
- В) Особисте враження
- Г) Стиль викладу

28.У науковому тексті заборонено:

- А)Використовувати рецензовані джерела
- Б)Писати власні висновки
- В) Посилатися на сумнівні джерела без перевірки
- Г) Залучати термінологію

Тема 5. Графічні засоби оформлення конспекту

29. Ментальна карта – це:

- А)Таблиця із цифрами
- Б)Схематичне відображення зв'язків між поняттями
- В) Список літератури
- Г) Резюме статті

30. Таблиця в конспекті допомагає:

- А)Лише прикрашати текст
- Б) Структурувати інформацію та порівнювати дані
- В) Замінити висновки
- Г) Виключити цитати

31. Інфографіка – це:

- А)Візуалізація даних у вигляді схем, діаграм, зображень
- Б)Список посилань
- В) Опис методів
- Г) Довідка про автора

32. Який графічний засіб допомагає відобразити процес?

- А)Діаграма
- Б) Хронологічна таблиця
- В) Блок-схема
- Г) Бібліографія

33.Що таке «mind map»?

- А)Карта міста
- Б)Короткий конспект у формі ключових слів і зв'язків
- В) Повний текст лекції

Г) Статистична таблиця

34. Який елемент НЕ належить до графічних засобів конспектування?

- А) Схема
- Б) Таблиця
- В) Цитата з книги
- Г) Інфографіка

35. Графічні засоби в конспекті сприяють:

- А) Кращому запам'ятовуванню та систематизації інформації
- Б) Збільшенню обсягу тексту
- В) Виключно прикрашанню сторінок
- Г) Уникненню аналізу

Тема 6. Плагіат

36. Плагіат – це:

- А) Використання чужих ідей без посилання на джерело
- Б) Пошук літератури
- В) Використання наукової термінології
- Г) Рецензування статті

37. Академічна доброчесність передбачає:

- А) Правильне цитування
- Б) Приховування джерел
- В) Використання готових робіт
- Г) Копіювання текстів без змін

38. Який спосіб допомагає уникнути плагіату?

- А) Переписати слово в слово
- Б) Використати власне формулювання (парафраз) з посиланням
- В) Вилучити джерело
- Г) Замінити слова синонімами без джерела

39. Посилання у тексті призначене для:

- А) Прикрашання тексту
- Б) Вказівки на використане джерело
- В) Скорочення тексту
- Г) Замінника висновків

40. Який з прикладів є плагіатом?

- А) Використання прямої цитати з лапками та посиланням
- Б) Переписування тексту без зазначення автора
- В) Анотація власними словами з посиланням
- Г) Використання власного досвіду

41. Самоплагіат – це:

- А) Використання власних попередніх робіт без посилання
- Б) Цитування чужої статті

- В) Плагіат у груповій роботі
- Г) Використання статистики

42. Яка система часто застосовується для оформлення джерел?

- А) APA, MLA, ДСТУ
- Б) SMS, Bhat, Mail
- В) WWW, PGF, TXT
- Г) FAQ, URL, HTML

***Тема 7. Особливості підготовки й оформлення
науково-дослідної (курсової) роботи***

43. Що повинно бути на титульній сторінці курсової роботи?

- А) Лише назва теми
- Б) Назва закладу, тема, автор, керівник, рік
- В) Лише ім'я автора
- Г) Список джерел

44. Зміст курсової відображає:

- А) Хронологію подій
- Б) Структуру роботи з назвами розділів і сторінками
- В) Лише список джерел
- Г) Лише висновки

45. У вступі курсової зазначають:

- А) Об'єкт, предмет, мету, завдання, актуальність
- Б) Лише висновки
- В) Тільки список джерел
- Г) Біографію автора

46. Основна частина курсової містить:

- Б) Розділи з теоретичним
- А) Лише висновки
- і практичним аналізом
- В) Титульну сторінку
- Г) Додатки

47. Список літератури оформлюють:

- А) У довільному порядку
- Б) За стандартами (ДСТУ, APA, MLA тощо)
- В) Лише за абеткою авторів
- Г) Лише за роками

48. Додатки в курсовій призначені для:

- А) Зменшення обсягу основного тексту
- Б) Розміщення додаткових матеріалів (таблиць, схем, документів)
- В) Прикрашання сторінок
- Г) Скорочення бібліографії

49. Курсова робота має відповідати принципам:

- А) Академічної доброчесності та наукового стилю
- Б) Вільного викладу без правил
- В) Літературного переказу
- Г) Суб'єктивного опису

50. Що є головною метою академічного письма?

- А) Прикрашати текст художніми засобами
- Б) Передавати особисті враження та емоції
- В) Чітко, логічно й обґрунтовано презентувати результати дослідження
- Г) Скоротити обсяг наукових джерел

Критерії оцінювання тестових завдань:

На «відмінно» оцінюється 80%-100% правильних відповідей.

На «добре» оцінюється 60%-70% правильних відповідей.

На «задовільно» оцінюється 40%-50% правильних відповідей.

На «незадовільно» оцінюється менше 40% правильних відповідей.

Перелік питань, що виносяться на проміжний та підсумковий (екзамен) контролі

1. Поняття науки. Класифікація наук.
2. Сутність науки як суспільної категорії.
3. Поняття наукових досліджень та їх класифікація.
4. Об'єкт і предмет наукового дослідження.
5. Результат наукових досліджень.
6. Організація наукової діяльності в Україні.
7. Поняття, мета й завдання науково-дослідної роботи студентів.
8. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.
9. Академічна доброчесність: сутність, принципи, основні види її порушень.
10. Кодекс академічної доброчесності МДУ.
11. Академічна відповідальність.
12. Вибір теми наукового дослідження.
13. Літературна форма представлення наукового дослідження.
14. Змістовне наповнення висновків наукового дослідження.
15. Загальні відомості про інформацію.
16. Роль інформації у науковій діяльності.
17. Поняття наукової інформації, її ознаки.
18. Джерела інформації та їх використання в науково- дослідній роботі.
19. Техніка роботи із літературою.
20. Етапи вивчення наукових джерел.
21. Метод статистичних групувань.
22. Індексний метод в наукових дослідженнях.
23. Динамічні ряди та їх застосування в аналізі і прогнозуванні явищ та процесів.
24. Використання кореляційних моделей в наукових дослідженнях.
25. Метод, методика і методологія дослідження.
26. Загальнонаукові методи дослідження.
27. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент.

28. Емпірико-теоретичні методи: абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, моделювання.
29. Теоретичні методи: ідеалізація, формалізація, гіпотеза та припущення, історичний метод, системний підхід.
30. Поняття наукового дослідження: основні ознаки, рівні та класифікація.
31. Логіка процесу наукового дослідження.
32. Поняття, функції та структура програми дослідження.
33. Концепція наукового дослідження.
34. Вибір теми дослідження.
35. Проблема в науці.
36. Обґрунтування актуальності теми дослідження.
37. Книга і документ як об'єкт дослідження
38. Жанри академічного письма: первинні та вторинні.
39. Перевірка наукових текстів на запозичення.
40. Засоби запобігання та протидії академічному плагіату.
41. Практичні поради щодо запобігання плагіату.
42. Цитування.
43. Перефразування.
44. Узагальнення.
45. Цитування і оформлення покликань як основний превентивний засіб недопущення плагіату.
46. Загальні правила цитування та оформлення покликань.
47. Анотування наукового джерела.
48. Елементи анотації.
49. Ключові слова для анотації.
50. Види анотацій.
51. Мовні стандарти для складання анотації.
52. Реферування наукового джерела.
53. Класифікація рефератів.
54. Вимоги до тексту реферату.
55. Основні способи реферативного викладу тексту.
56. Культура читання наукового тексту.
57. Мистецтво читати, аналізувати, критично осмислювати прочитане.
58. Компресія наукового тексту.
59. План як важливий засіб організації розумової праці.
60. Особливості конспектування: опорні слова, способи викладу матеріалу, його структурування.
61. Протидія плагіату.
62. Поняття плагіату в Україні та світі.
63. Види плагіату.
64. Протидія плагіату.
65. Законодавчий аспект щодо плагіату.
66. Програм, які спрямовані на виявлення плагіату
67. Специфіка наукової статті.
68. Обсяг наукової статті.
69. Структура наукової статті.
70. Функції наукових статей: дослідницька, презентаційна, оцінна, комунікативна.
71. Мовні кліше в науковій статті.
72. Анотація до наукової статті: структура змісту.
73. Форми наукової комунікації
74. Курсова робота, мета і значення у навчальній діяльності та науково-дослідній роботі студента.

75. Етапи написання курсової роботи
76. Основні вимоги до написання та оформлення КР.
77. Особливості презентації результатів наукової роботи.
78. Форми наукових заходів.
79. Наукове повідомлення, його специфіка.
80. Основні вимоги до структури доповіді під час захисту курсової роботи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Лютий Т.В., Денисова О.С. Навчальний посібник з дисципліни «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів» для магістрантів спеціальностей: 8.113 – Прикладна математика; 8.171 – Електроніка (освітня програма: 8.171.2 Комп'ютерні науки (освітні програми: 8.122.1. Інформаційні технології проектування, 8.122.2. Інформатика). СумДУ. Суми. 2019. с. 186. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream->
2. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
3. Серебрянська І. «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти:
4. міждисциплінарне спрямування. Освітнологічний дискурс. 2021. № 1 (32). С. 87 – 100. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/753/634/2481>
5. Сорокіна Н. Г., Артюхова А.Є., Дегтярьова О.І.. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/Monografiya_young_scientist.pdf
6. Рижко О. Поняття, види, класифікації плагіату. Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. 2016. № 8. С. 134–150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/lnnbyivs_2016_8_12
URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/753/634/2481>
URL: http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/Monografiya_young_scientist.pdf
7. Лищенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. Методологія наукових досліджень та міждисциплінарне спрямування. Освітнологічний дискурс. 2021. № 1 (32). С. 87 – 100. підтримання принципів академічної доброчесності. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2022. 170 с. технології та наноматеріали в електроніці); 8.153 – Мікро- та наносистемна техніка(освітня програма: Нанотехнології та біомедичні системи); 8. 122 – Комп'ютерні науки (освітні програми: 8.122.1. Інформаційні технології проектування, 8.122.2. Інформатика). СумДУ. Суми. 2019. с. 186. URL: [mailto: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-](mailto:https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-)

Допоміжна

8. Берко А.Ю. Організація наукових досліджень, написання та захист магістерської дисертації / за науковою редакцією Пасічника В.В. // А.Ю. Берко, Є.В. Буров, О.М. Верес О.М, А.В. Катренко. "Новий світ - 2000". – 2010.
9. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Допущено МОНУ як підручник для студ. ВНЗ/ М.Т.Білуха. – АБУ, 2002.
10. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ І.М.Грищенко, О.М.Григоренко, В.А.Борисейко. – К.: КНТЕУ, 2001.

11. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень: рекомендовано МОН Країни як навчальний посібник для студентів ВНЗ/ А.М.Єріна, В.Б.Захожай, Д.Л.Єрін. – Центр навчальної літератури, 2004.
12. Кислий В.М. Організація наукових досліджень: навч. посібник / В.М. Кислий // Реком. МОНУ для студ. ВНЗ. – Університетська книга, 2011.
13. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Реком. МОНУ/ В.В.Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – ВД "Професіонал", 2004.
14. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посібн. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ/ В.В.Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. // Під ред. Дроздова В.О. – Професіонал, 2008.
15. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / О.В. Колесников. – ЦУЛ, 2011.
16. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень: підручник. Затверджено МОНУ / М.І. Пилипчук, В.В. Шостак. – Знання, 2007.
17. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навчальний посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ. / В.Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Е.І. Славенко. – В-во "Лібра", 2004.
18. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів ВНЗ. / І.С. П'ятницька-Позднякова. – ЦНЛ, 2003.
19. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. / В.І. Романчиков. – ЦУЛ, 2007.
20. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підручн. для студ. спеціальності "Готельно-ресторанна справа". Затв. МОНУ. / В.С. Ростовський, Н.В. Дібрівська. – ЦУЛ, 2009.
21. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / М.М. Свердан, М.Р. Свердан. – Рута, 2006.
22. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: Навч. посібник для ВНЗ/ В.К.Сидоренко, П.В. Дмитренко. – РННЦ "ДІНІТ", 2000.
23. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник Затверджено МОН України / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. – Знання, 2005.
24. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій / А.С. Філіпенко. – Академвидав, 2005.
25. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів ВНЗ. / Г.С. Цехмінстрова. – СЛОВО, 2003.
26. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень: Реком. МОНмолодьспорт України як навч. посібник для студентів ВНЗ / Г.С. Цехмінстрова. – Слово, 2012.
27. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – Знання-прес, 2006.

Рекомендована

28. Азарова Л.Є. Професійне спілкування науково-технічних працівників / Л.Є. Азарова, Н.Й. П'яст, Т.Ю. Іванець // Навчальний посібник. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 189 с.
29. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник. - К.: Вища шк., 2004. - 271 с.
30. Голомб Л. Методологія та методика студентських наукових досліджень із українського літературознавства Ужгород,- 2002

31. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу: Метод. посібник для студентів вищих педагог. навч. закладів. – К.; Вища школа, 2003. – 69 с.
32. Методи лінгвістичних досліджень: навчальний посібник/ МОН України, Уманський держ. пед. ун.-т. імені Павла Тичини/ упорядник: Н. А. Цимбал. – Умань: Візаві, 2019. – 106 с.
33. Рошко М.М. Методика студентських наукових досліджень із зарубіжного літературознавства. Ужгород, 2003.
34. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету /Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с.
URL:https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
35. Гужва О.О. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf
36. Тимошенко Т. В. Академічне письмо / Т. В. Тимошенко, Н. В. Гречихіна. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. – С.214–219.

Законодавчі та нормативно-правові акти:

37. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
38. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>
39. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>

Інтернет-ресурси

40. Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
41. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.
42. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>

Ключі до тестових завдань: 1-Б; 2-В; 3-А; 4-Б; 5-Б; 6-Б; 7-В; 8-А; 9-Б; 10-А; 11-Б; 12-А; 13-Б; 14-Б; 15-Б; 16-Б; 17-А; 18-В; 19-А; 20-Б; 21-Б; 22-Б; 23-Б; 24 – Б; 25-Б; 26-Б; 27-А; 28-В; 29-Б; 30-Б; 31-А; 32-В; 33-Б; 34-В; 35-А; 36-А; 37-А; 38-Б; 39-Б; 40-Б; 41-А; 42-А; 43-Б; 44-Б; 45-А; 46-Б; 47-Б; 48-Б; 49-А; 50-В.

Навчально-методичне видання

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

**Методичні вказівки до проведення практичних занять
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література**

Тираж 10 пр.

**Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.**

**Редакційно-видавничий відділ МДУ, 89600, м. Мукачево, вул.
Ужгородська, 26**

**Методичні вказівки до проведення практичних занять
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
014.021 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)**

Тираж 10 пр.

**Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.**

Редакційно-видавничий відділ МДУ, 89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>